

Kaavojen ja lupien läpimenoaika- indeksi

**Tarpeita ja odotuksia indeksistä
rakentamisluvan ja rakennusvalvonnan
näkökulmasta 20.1.2026**

Leena Immonen

Helsingin rakennusvalvontapäällikkö

Helsinki

20.1.2026

Todellisuus nyt: käsittelyaikatakuu ohjaa toimintaa

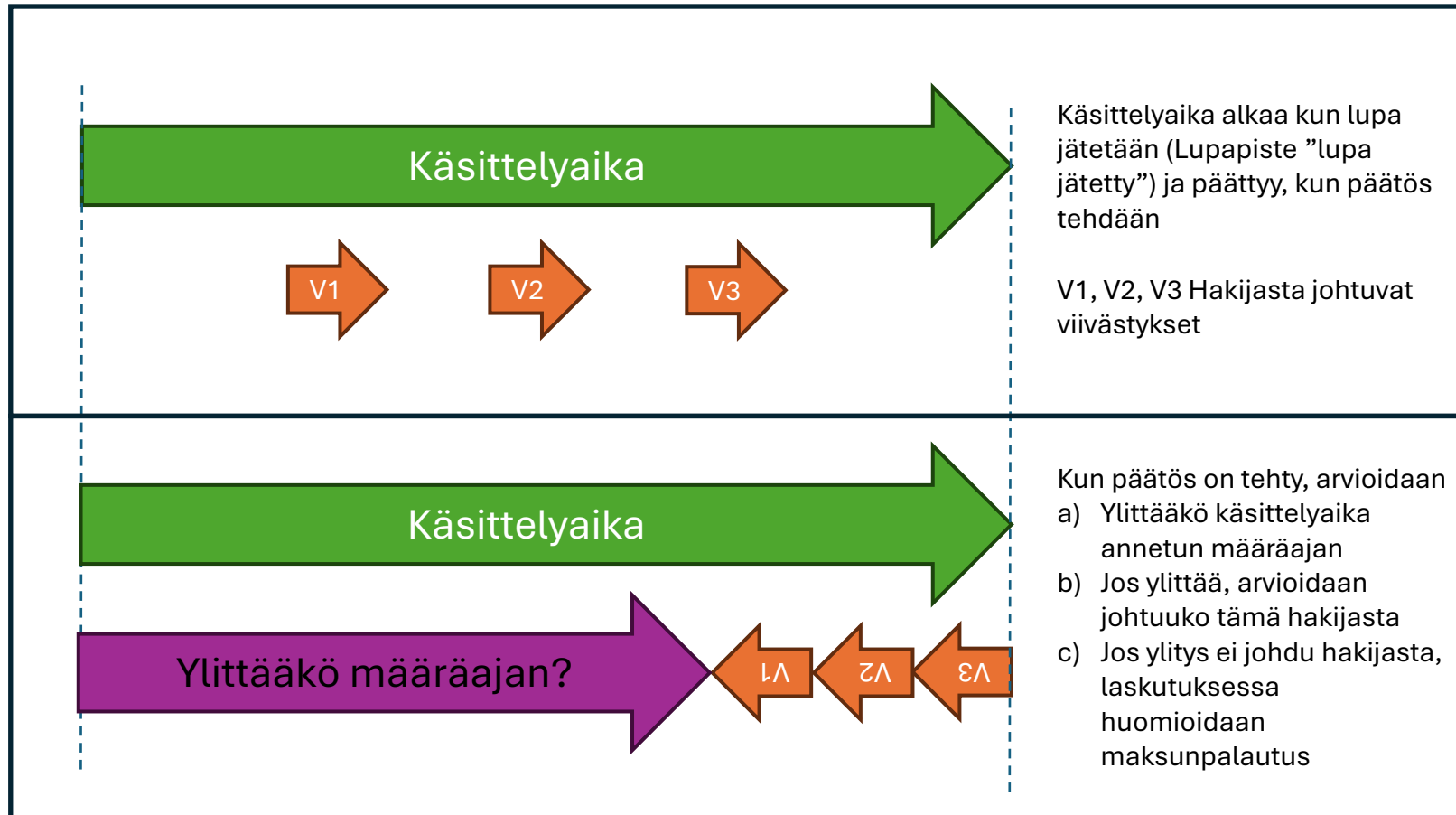
Suunnittelutehtävän vaativuus määrittää rakentamislupakäsittelylle asetettavan **käsittelyn määräajan pituuden**, joka on 3 tai 6 kuukautta.

Poikkeuksellisen ja erityisen vaativan rakentamishankkeen rakentamislupahakemus sekä **puhtaan siirtymän sijoittamislupahakemus on ratkaistava kuuden kuukauden** kuluessa siitä, kun rakentamislupahakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn.

Hakijasta johtuva viivästys on niin olennainen puute hakemuksessa, ettei rakennusvalvonta miltei osin ole voinut jatkaa lupahakemuksen käsittelyä. Esim. poikkeamisprosessin aiheuttamat viivästykset ovat viivästyksiä, jotka vähentävät käsittelyaikaa.

Käsittelyajan laskentaperiaate

1.1.2026 alkaen

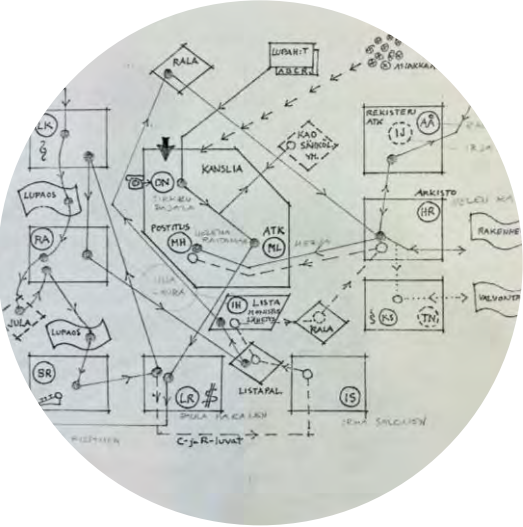
- RakL käsittelyaikatakuu ohjaa rakennusvalvonnan toimintaa ennakoitavaksi.
- Esim. poikkeamisten käsittely on hakijasta johtuva viivästys.
- **Toimintatapa-uudistus lisää painetta ennako-neuvotteluille.**
- **Laajempi tarkastelu ja kaikkien prosessien tiivistäminen toisi tehokkuutta.**

Yhteistyömalli Singaporessa

- Asemakaavoissa ”valkoisia” alueita, joilla kehityshankkeet voivat esittää vapaasti toivottua käyttötarkoitusta.
- Kun hankkeessa toteutetaan kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita (esim. maailman vihrein pääkaupunki) saa hankkeessa poiketa sovitusti muista määräyksistä (kerrosluku, -ala tai korkeus).
- Näillä ”valkoisilla alueilla” asemakaavoitus ja rakennusvalvonta käsittelee yhtäaikaaisesti rakentamiselta vaadittavat luvat.

Yhteistyön kehittäminen - nostoja jatkoon

Järjestelmiä tulee kehittää taustalla

Hakemukselle tulee saada asiointipalveluissa status, joka mahdollistaa yhteistyön ennen varsinaista rakentamislupakäsittelyä.

Ennakkoneuvotteluvaiheen viranomaisyhteistyö

Käsittelyaikatakuu siirtää asemakaavoituksen ja rakennusvalvonnan yhteistyövaiheen tapahtuvaksi ennen hakemuksen jättämistä.

Asiakkaan selkeä näkymä prosessiin

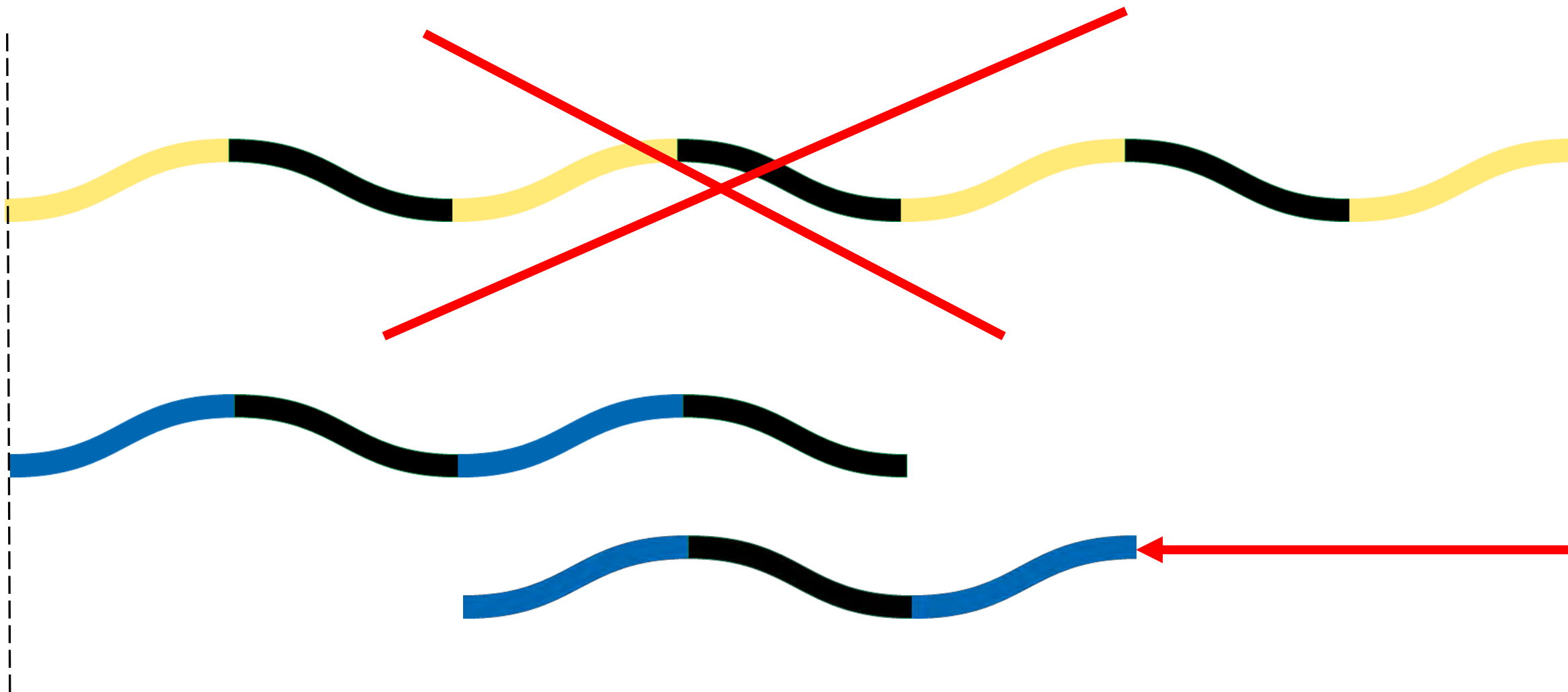
Kun rakentamisen kaikki luvat käsitellään selkein pelisäännöin tai esim. yhdessä järjestelmässä, parantaa se asiakkaan näkymää hankkeen statuksen osalta.

Laadun parantaminen keskiössä

Toiminnan kehittämisen keskiössä tulee pitää rakentamisen laadun parantamista ja tavoitteiden saavuttamista (mm. kaupunkistrategiat).

Yhteistyön kehittäminen - nostoja jatkoon

Helsinki

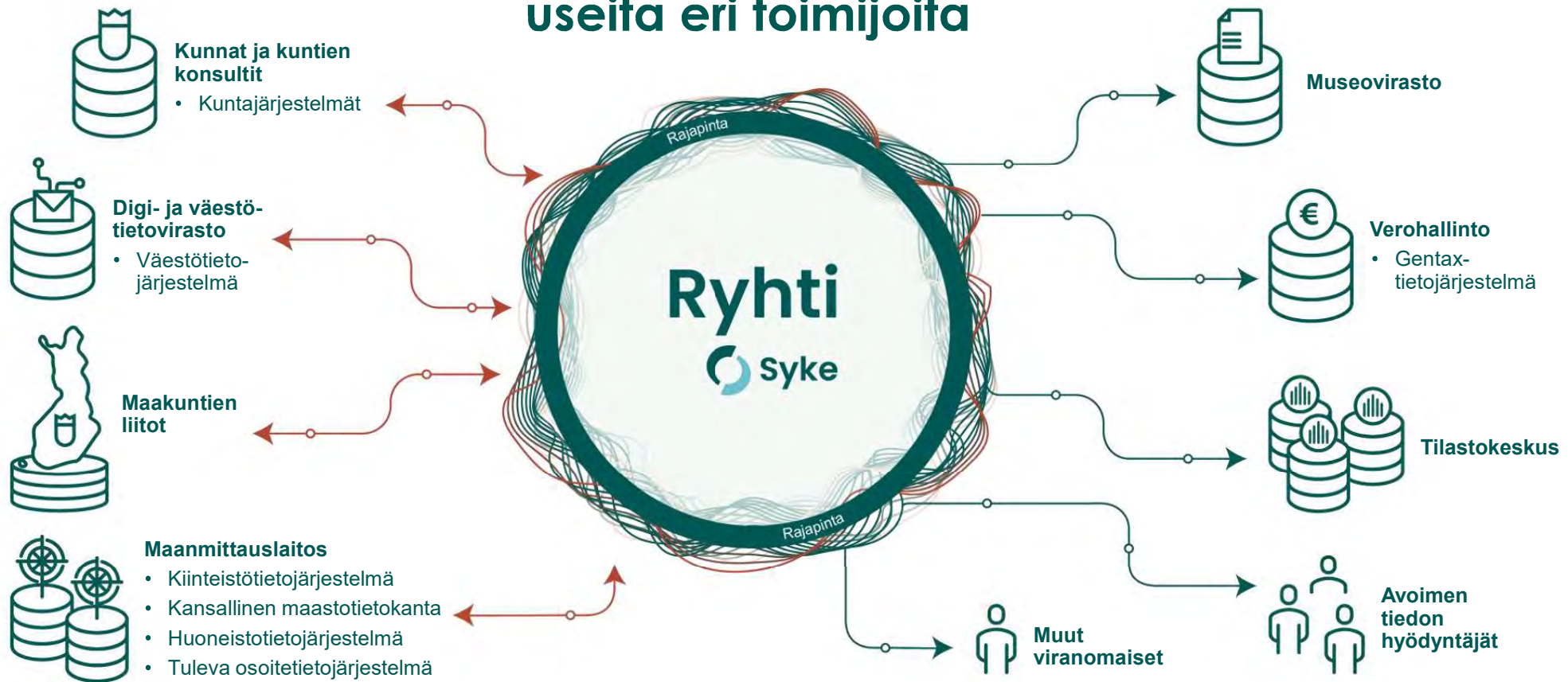
Kaava- ja rakennustiedot valtakunnallisesti Ryhdistä

20.1.2026 Kaavojen ja lupien läpimenoajat –seminaari
Päivi Malmi, Syke

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Tietojärjestelmä palvelee useita eri toimijoita

← Yksisuuntaista tiedonvaihtoa

↔ Kaksisuuntaista tiedonvaihtoa

Ennen, nyt ja tulevaisuudessa

Tiedot, joita Ryhti vastaanottaa kaavoista

Rakenteinen tietomallin mukainen tieto

Muu aineisto, esim. PDF

Vapaaehtoinen muu aineisto

Aloitusvaihe

Valmisteluvaihe

Ehdotusvaihe

Hyväksyminen

Muutoksenhaku ja voimaantulo

Tieto vireille tulosta ja suunnittelualueen raja

Päätös vireilletulosta (PDF)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (PDF)

Elinkaaritilan päivitys

Päätös/tieto nähtäville asettamisesta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (PDF)

Kaavaluonnos vaihtoehtoinen ja muu valmisteluaineisto

Kaavaehdotus ja elinkaaritilan päivitys

Päätös nähtäville asettamisesta

GeoTIFF kaavaehdotuksesta

Muu ehdotusaineisto

Hyväksytty kaava ja elinkaaritilan päivitys

Kaavaselostus (PDF)

Päätös kaavan hyväksymisestä

GeoTIFF kaavaehdotuksesta

Lainvoimainen kaava ja elinkaaren tilan päivitys

Tieto muutoksenhausta

Tieto kaavan voimaantulosta ja elinkaaritilan päivitys

GeoTIFF lainvoimaisesta kaavasta

<https://tietomallit.suomi.fi/model/rytj-kaava>

Asemakaavan seurantalomake

Täytä uusi lomake

Aloita

Lomakkeet

Sirry lomakkeisiin

Asemakaavan seurantalomake uudistui

- Uudistunut asemakaavan seurantalomake avautui kesäkuussa 2024 Ryhti-palvelussa.
- Aiemmin käytetty seurantalomake TYVI-palvelussa poistui käytöstä.
- Seurantatietoja voi tarkastella jatkossakin Liiterissä.

Ryhdin tieto kaavoituksen kestosta

- Ryhtiin tulee tieto kaavoituksen kestosta, kun kunta (/maakunnan liitto) toimittaa tietomallimuotoisen kaavan.
 - Kunnilla siirtymäaikaa 1.1.2029 asti.
- Voimassa olevista kaavoista Ryhdissä ei ole kattavasti tietoa.
 - VOOKA-kaavalle on voinut antaa tiedon vireilletulopäivämäärästä, mutta käytännössä tietoa ei ole.
- Asemakaavan seurantalomakkeilta kaavoituksen kesto on saatavissa jo nyt.
 - Lomakkeiden selaus ja yhteenvedot: <https://liiteri.ymparisto.fi/>
 - Asemakaavan seurantalomake täytetään kaikista asemakaavoista, tiedot kattavasti vuodesta 2004 lähtien.
 - Vireilletulosta ilmoittamisen pvm ja hyväksymisen pvm, ei voimaantulotietoa.

Ryhdin tieto kaavoituksen kestosta

Kaava-asia (rytj-kaava:Kaava-asia)	
Asianhallintatunnus [*] (xsd:string)	
Diaarinumero [*] (xsd:string)	
Digitaalinen alkuperä [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Hallinnollisen alueen tunnus [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Kaavalaji [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Kuvaus [*] (rdf:langString)	
Nimi [1..1] (rdf:langString)	
Pysyvä kaavatunnus [1..1] (xsd:string)	
Pysyvä sitovan tonttijaon tunnus [*] (xsd:anyURI)	
Tuottajan kaavatunnus [0..1] (xsd:string)	
Vireilletulopäivämäärä [1..1] (xsd:date)	
Liittyvä aineisto [*]	
Liittyvä asia [*]	
Liittyvä asiakirja [*]	
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma [0..1]	
Vaihe [1..*]	
Vastuutaho [0..1]	

Kaava (rytj-kaava:Kaava)	
Elinkaaren tila [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Hyväksymispäivämäärä [0..1] (xsd:date)	
Kaavan avain [1..1] (xsd:string)	
Kaavan kuvaus [0..1] (xsd:string)	
Mittakaava [0..1] (xsd:integer)	
Vain viranomaiskäyttöön [0..1] (xsd:boolean)	
Voimassaolon alkamisajankohta [0..1] (xsd:date)	
Voimassaolon päättymisajankohta [0..1] (xsd:date)	
Yleiskaavan oikeusvaikutus [*] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Aluerajaus [1..1]	
Kaavakartta [*]	
Kaavakohde [*]	
Kaavan liite [*]	
Kaavaselostus [0..1]	
Kumoamistieto [*]	
Läätija [*]	
Muu kaava-aineisto [*]	
Päätös [1..1]	
Yleismääräysryhmä [*]	

Kaavoituksen kesto Asemakaavan seurantalomakkeella

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta 837 Tampere

Kaavan nimi Asemakaavan muutos pro 8954, Lentävänniemi 2723-8

Hyväksymispvm 16.12.2025

Hyväksyjä L

Hyväksymispykälä

Generoitu kaavatunnus

Kesto [kk] 13,7

Kaava-alueen pinta-ala [ha] 0,4352

Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]

Täyttämispvm 17.12.2025

Ehdotuspvm 18.11.2025

Vireilletulosta ilm. pvm 31.10.2024

Kunnan kaavatunnus 837-8954

TYVI-tunnus

Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]

Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 0,4352

Asemakaavojen seurantalomakkeet

Asemakaavojen yhteenveto

Keston keskiarvo [kk] 36,9

Keston mediaani [kk] 27

Kaava-alueen pinta-ala [ha] 396,4118

Uusi asemakaavan pinta-ala [ha] 69,6065

Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha] 20,0179

Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 326,1534

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]

Omarantaiset

Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm]

Omarantaiset

Ei-omarantaiset

Tiedot, joita Ryhti vastaanottaa rakentamisesta

Rakenteinen tietomallin mukainen tieto

Muu aineisto, esim. PDF

<https://tietomallit.suomi.fi/model/raklu>

Ryhdin tieto rakentamisen luvituksen kestosta

- Ryhtiin tulee tieto rakentamisen lupien käsittelyprosessin kestosta, kun kunta siirtyy toimittaan rakennustietoja Ryhtiin.
 - Kunnilla siirtymäaika 1.1.2029 asti.
- VTJn tiedoissa ei ole tietoa luvan vireilletulon päivämäärästä, joten tietoa vireilletulosta ei saada niin kauan kuin kunta toimittaa tiedot VTJ:ään.

Ryhdin tieto rakentamisen luvituksen kestosta

Rakennusvalvonta-asia (raklu:Rakennusvalvonta-asia)	
Hallinnollisen alueen tunnus [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Päivityksen laji [0..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Päivityksen selite [0..1] (rdf:langString)	
Rakennusvalvonta-asian elinkaaren tila [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Rakennusvalvonta-asian tyyppi [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Vaativuusluokka [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Vireilletulopäivämäärä [1..1] (xsd:date)	
Asian tunnus [1..1]	
Erityissuunnitelma [*]	
Käsittelyn tila [1..1]	
Lausunto [1..1]	
Liite [*]	
Lupahakemus [1..1]	
Osapuolet [1..1]	
Päätös [1..1]	
Rakennuksen tietomalli [*]	
Rakennuspaikka [1..1]	
Rakennussuunnitelma [*]	
Rakentamishanke [*]	
Rakentamistoimenpide [1..*]	

Lupapäätös (raklu:Lupapaatos)	
Päätäjän laji [1..1] (xsd:string)	
Päätöksen antopäivämäärä [1..1] (xsd:date)	
Päätöksen elinkaaren tila [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Päätöksen lainvoimaisuuspäivämäärä [1..1] (xsd:date)	
Päätöksen raukeaminen [0..1] (xsd:date)	
Päätöspykälä [0..1] (rdf:langString)	
Päätöspäivämäärä [1..1] (xsd:date)	
Päätösteksti [1..1] (rdf:langString)	
Rakennustyöt aloitettava viimeistään [1..1] (xsd:date)	
Rakennustyöt valmistuttava viimeistään [1..1] (xsd:date)	
Sijoittamis-/toteuttamislupa [1..1] (rdfs:Literal) (+ Koodisto)	
Dokumentti [1..1]	
Liittyvä lupapäätös [*]	
Lupahakemus [1..1]	
Lupamääräys [*]	
Myönnetyt poikkeamiset [*]	
Myönnetyt vähäiset poikkeamiset [*]	
Ohjaava säädös [*]	
Päätöksentekijä [1..1]	
Rakentamishankkeeseen ryhtyvä [1..1]	

Palvelut tiedon hyödyntäjille

= Toteutus valmis

= Toteutus kesken

Viranomaisille rajatut

Rakennustietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu

Rakennustietojen yksittäisen kohteen kyselyrajapinta

Asemakaava- ja tonttijakotietojen kiinteistöittäinen muutostietopalvelu

Ryhti-karttapalvelu
Viranomaiskäyttöön rajatut tiedot rakennuksista ja kaavoista

Tiilitetty rasterirajapinta kaavoista
(WMTS tai OGC API Tiles)

Tunnistautumista edellyttävät

Ryhti-karttapalvelu
Julkiset tiedot rakennuksista ja tietomallimuotoisista kaavoista sekä VOOKA-aineistot

Rakennustietojen paikkatietorajapinta
Julkiset tiedot, OGC API Features

Avoimet

Ryhti-karttapalvelu
Avoimet tiedot rakennuksista ja VOOKA-kaavoista.

tietomallimuotoiset kaavat

Alueidenkäyttötietojen paikkatietorajapinnat
Kaavahakemistot

tietomallimuotoiset kaavat, tonttijaot ja alueidenkäyttörajoitukset

Rakennustietojen paikkatietorajapinta
Avoimet tiedot, OGC API Features

Rakennusten ja osoitteiden INSPIRE-tietotuotteet

Kaavojen INSPIRE-tietotuotteet

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ryhdin avoimet palvelut

- Karttakäyttöliittymä osoitteessa <https://ryhti-palvelut.syke.fi/>
 - Lupavaiheen rakennukset (/rakentamisluvat)
 - Valmiit rakennukset
 - Puretut rakennukset
 - Asemakaavahakemisto (voimassa olevat)
 - Yleiskaavahakemisto (voimassa olevat)
- Paikkatietorajapinnat
 - Asemakaava- ja yleiskaavahakemisto:
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_plan/ogc/features/v1
 - Rakentamisluvat ja niiden osoitteet:
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_permit/ogc/features/v1
 - Rakennukset ja rakennusten osoitteet:
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_building/ogc/features/v1
- INSPIRE-palvelut
 - Rakennukset: https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_inspire_bu/ogc/features/v1
 - Osoitteet: https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_inspire_ad/ogc/features/v1

Ryhdin käyttöönoton tilanne kunnissa

- Ryhdin käyttöliittymän yhteydessä olevan Asemakaavan seurantalomakkeen käyttöön on saanut luvan 251 kuntaa.
 - Kaikista hyväksytyistä asemakaavoista täytetään seurantalomake
- Tiedon tallennuksen lupa myönnetty 17 kunnalle (kaavatietojen tallennus käyttöliittymän kautta)
 - Testikäyttöön 42 lupaa
 - Tuotannossa Pihtipudas toimittanut kaavatietoja
 - Vuonna 2026 useampi kunta ottamassa käyttöön kaavapuolessa, myös ensimmäiset rakennuspuolen käyttöönotot tapahtunevat loppuvuodesta 2026.

Lue lisää tai ota yhteyttä

ryhti.syke.fi ja ryhti-palvelut.syke.fi

ryhti@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rakli Läpimenoaikaindeksi

Avoim aloitustilaisuus: hybridiseminaari 2 h

Esiselvitys

Christian Kivimäki / Mittaviiva Oy

mittaviiva oy

Teemme rakennusalaista paremman alan toimia

Rakennusalan kehittäjä, tutkitun tiedon tuottaja ja muutoksen mahdollistaja

Esiselvityksen sisältö

1. Nationellt ledtingsindex – Ruotsin läpimenoaikaindeksin rakenne, tietolähteet ja vertailuluvut (perustuen vuosiraportteihin 2023-2025)
2. Soveltuvat tietolähteet ja vertailulukujen laskentamahdollisuudet Suomessa
3. Muut projektia tukevat tiedot, tutkimukset, kuntien tarpeet ja näkemykset
4. Haasteet ja Huomiot

Tämän esityksen painotus

- Ruotsin läpimenoaikaindeksi
- Mahdolliset Suomen tietolähteet
- Tärkeimmät Haasteet ja huomiot

Rakli Läpimenoaikaindeksi -hankkeen tavoite ei ole kopioida Ruotsin läpimenoaikaindeksiä – mutta se voi toimia hyvänä vertailukohtana suomalaisen indeksille!

Rakli Läpimenoaikaindeksi

Nationellt ledtidsindex – Ruotsin läpimenoaikaindeksin rakenne, tietolähteet ja vertailuluvut – mahdolliset Suomen tietolähteet

Nationellt ledtidsindex – Osaindeksit ja painoarvot – Ruotsi

1. Tuottavuus a. Asemakaavaprosessi b. Rakennuslupaprosessi	55 %
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Osaindeksit 1-5 muodostetaan laittamalla kunnat järjestykseen kunkin osa-indeksin tietolähteistä lasketulla vertailuluvulla. Esimerkkinä vertailuluvuista: läpimenoaika vrk tai kr/asunto.

Nationellt ledtidsindex – Tarkempia lähteitä – Ruotsi

<https://www.initiativetbyggid.se/ledtidsindex> – vuosien 2023-2025 Nationell Ledtidsindex -raportit ja linkkejä tiedotteisiin ja lehtijuttuihin

<https://www.youtube.com/watch?v=v7Bele7Jl1g&t=1491s> – lanseerausseminaari 2023: linkin kohdassa (24:51) indeksin esittely

Rakli Läpimenoaikaindeksi

Osaindeksit

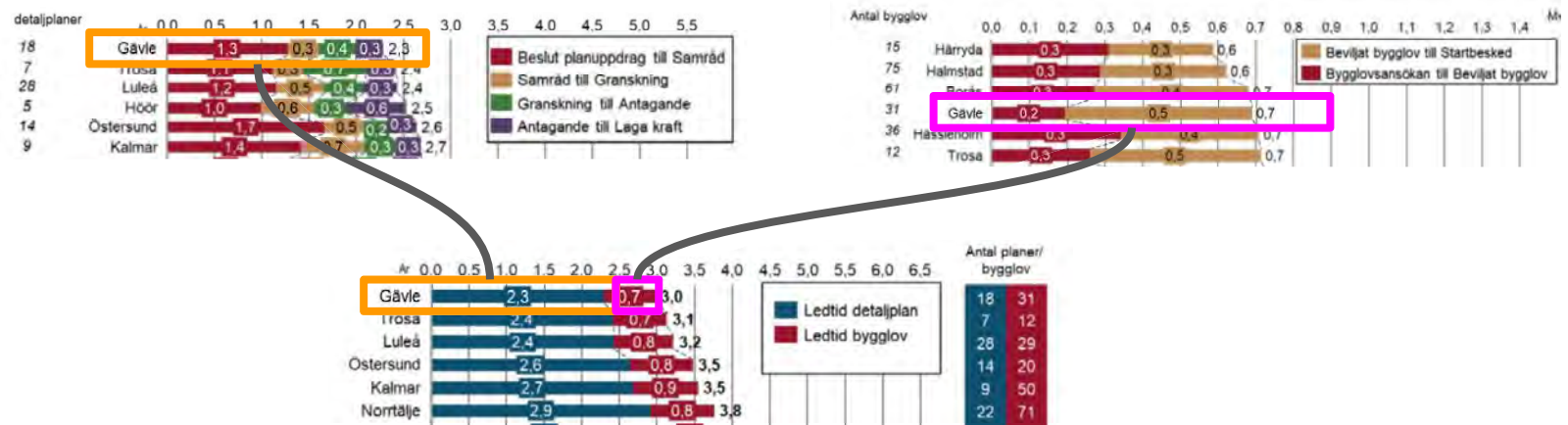
1. Tuottavuus	55 %
a. Asemakaavaprosessi	
b. Rakennuslupaprosessi	
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Nationellt ledtidsindex – 1. Tuottavuus – Ruotsi

- Vertailuku: **läpimenoaikojen mediaani**
- Tietolähteinä on käytetty konsultin kunnista keräämiä tietoja
- Asemakaavoilla
 - 5 tai useamman asunnon **asuinrakennuksille** tuotetut asemakaavat
 - Tarkastelussa julkaisuvuotta edeltävien 7 vuoden aikana **lainvoimaisiksi tulleet**
 - Läpimenoaika: suunnittelupäätös — lainvoimaisuus
 - Taustalla myös alivaiheet: suunnittelupäätös—viranomais- ja viiteryhmäkuuleminen, viranomais- ja viiteryhmäkuuleminen—tarkistusmenettely, tarkistusmenettely—hyväksymispäätös, hyväksymispäätös—lainvoimaisuus
- Rakennusluvilla
 - 5 tai useamman asunnon **uudisasuinrakennusten** rakennusluvut
 - Tarkastelussa julkaisuvuotta edeltävien 7 vuoden **myönnettyt rakennusluvut**
 - Läpimenoaika: vireilletulo — aloitusilmoitus
 - Taustalla myös alivaiheet: vireilletulo—lupapäätös, lupapäätös—aloitusilmoitus

Nationellt ledtidsindex – 1. Tuottavuus – Ruotsi

- Kaavoituksen ja rakennuslupien mediaaniläpimenoajat yhdistetään

Nationellt ledtidsindex – 1. Tuottavuus – Suomi

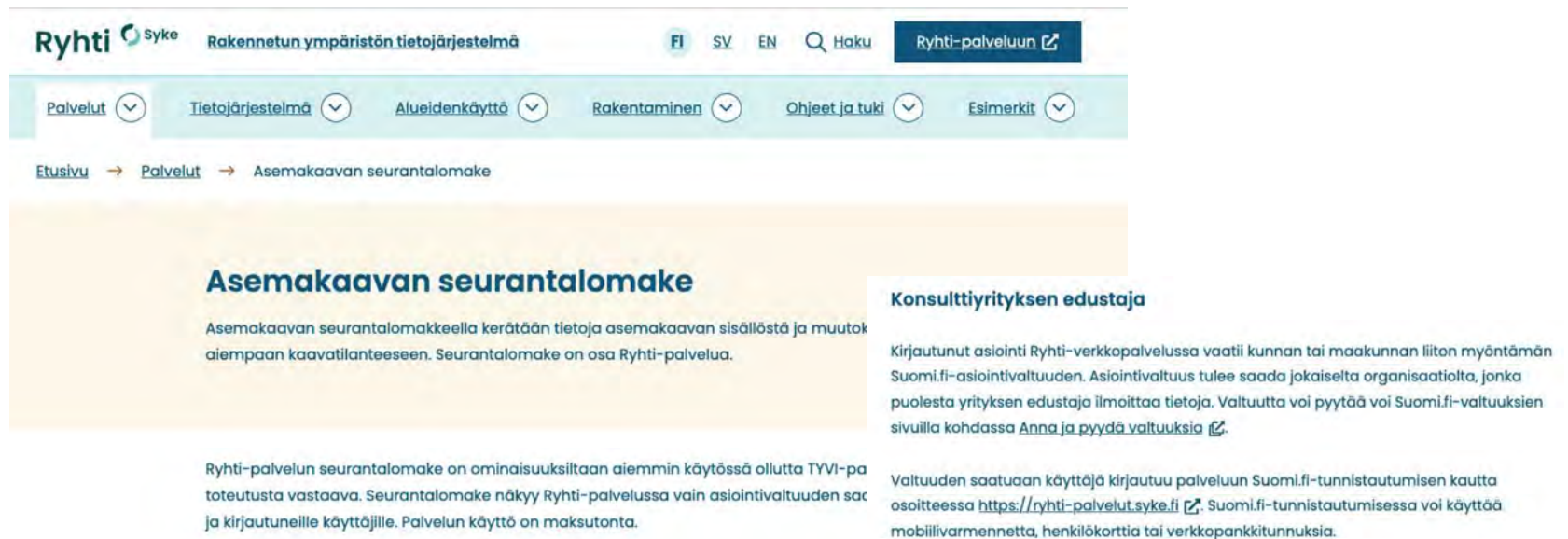
Asemakaavat

- Liiteri: Asemakaavojen seurantalomakkeet:
**kaavaehdotus-,
vireilletulo- ja
hyväksymispäivämäärät**
 - Ei lainvoimaisuus-päivämäärää
- Prosessit myös erilaiset Ruotsissa ja Suomessa

[illegible]

Nationellt ledtidsindex – 1. Tuottavuus – Suomi

- <https://ryhti.syke.fi/palvelut/asemakaavan-seurantalomake/>
- Syke:ltä saadaan tukea tässä hankkeessa

Ryhti Syke Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä FI SV EN Haku Ryhti-palveluun

Palvelut Tietojärjestelmä Alueidenkäyttö Rakentaminen Ohjeet ja tuki Esimerkit

Etusivu → Palvelut → Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan seurantalomakkeella kerätään tietoja asemakaavan sisällöstä ja muutoksista aiempaan kaavatilanteeseen. Seurantalomake on osa Ryhti-palvelua.

Ryhti-palvelun seurantalomake on ominaisuuksiltaan aiemmin käytössä ollut TYVI-palvelusta vastaava. Seurantalomake näkyy Ryhti-palvelussa vain asiointivaltuuden saataneen kirjautuneille käyttäjille. Palvelun käyttö on maksutonta.

Konsulttiyrityksen edustaja

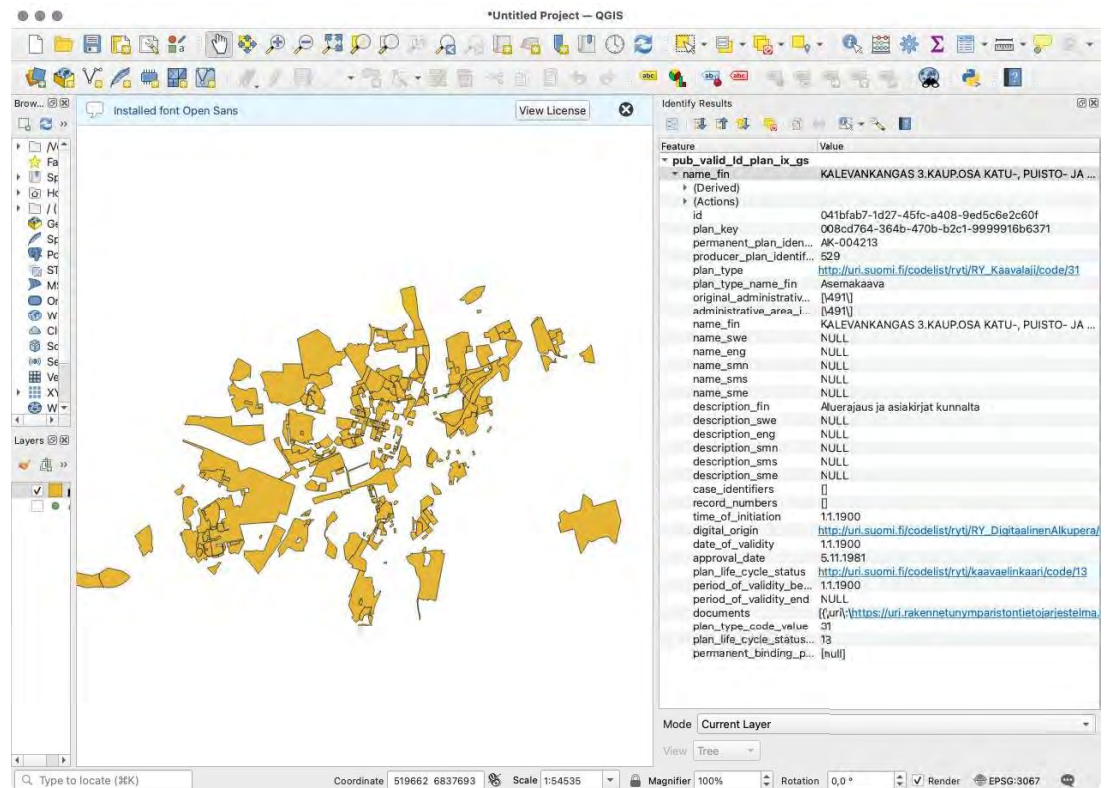
Kirjautunut asiointi Ryhti-verkkopalvelussa vaatii kunnan tai maakunnan liiton myöntämän Suomi.fi-asiointivaltuuden. Asiointivaltuus tulee saada jokaiselta organisaatiolta, jonka puolesta yrityksen edustaja ilmoittaa tietoja. Valtuutta voi pyytää Suomi.fi-valtuuksien sivuilla kohdassa [Anna ja pyydä valtuuksia](#).

Valtuuden saatuaan käyttäjä kirjautuu palveluun Suomi.fi-tunnistautumisen kautta osoitteessa <https://ryhti-palvelut.syke.fi>. Suomi.fi-tunnistautumisessa voi käyttää mobiilivarmennetta, henkilökorttia tai verkkopankkitunnuksia.

Nationellt ledtidsindex – 1. Tuottavuus – Suomi

Asemakaavat

- Ryhti-palvelu: Voimassa olevien asemakaavojen hakemisto
 - **ehdotus-, vireilletulo- ja hyväksymispäivämäärät**
 - Ei lainvoimaisuuspäivämäärää
- Nykyiset tiedot ovat pilottihankkeesta konsulttityönä koottuja – uusia kaavatietoja ei vielä saatavilla
- Tulevaisuudessa paras lähde!

1. Tuottavuus	55 %
a. Asemakaavaprosessi b. Rakennuslupaprosessi	
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Nationellt ledtidsindex – 2. Kustannustehokkuus – Ruotsi

- Vertailuluku: keskimääräinen yhden kaavoitetun ja rakennusluvitetun asunnon kuntaviranomaistoiminnan **kustannus**
 - **kustannus** saadaan laskemalla yhteen kuntien (vapaa käännös)
 - maankäytön suunnittelusta,
 - rakennusvalvonnasta,
 - teknisestä toimesta sekä
 - maanhankinnasta (saneringsfastigheter) aiheutuvat kustannukset
 - Käytetään edeltävän 4 vuoden keskiarvoa tasaamaan vaihtelua kunnan sisällä ja kuntien välillä
 - **kustannus** jaetaan lukumäärällä: [lainvoiman saaneiden asemakaavojen määrittämien asuntojen lukumäärä] + [myönnettyjen rakennuslupien määrittämien asuntojen lukumäärä]

Nationellt ledtidsindex – 2. Kustannustehokkuus – Ruotsi

- Kustannuksia on saatavilla Ruotsin tilastokeskuksen SCB:n (tarkka data API:n kautta) ja sitä koostavan Kolada-palvelun kautta

Variabel: Kostnadseffektivitet – Underliggande data

Kommun	Kostnad per detaljplanerad och bygglovsbeslutad bostad (kr)	Kostnad fysisk och teknisk planering (kr)	# detaljplanerade bostäder & # bostäder som beviljats bygglov
Karlstad	22 093	50 365 250	2 280
Växjö	35 764	75 868 250	2 121
Stockholm	36 724	360 719 500	9 622
Göteborg	38 878	372 507 750	9 581
Sundbyberg	39 346	40 683 500	1 034
Solna	39 961	46 131 500	1 154
Järfälla	41 129	181 077 500	4 403
Lund	43 047	106 298 750	2 469
Västerås	43 225	142 525 500	3 297
Taby	43 392	95 688 500	2 205
Eskilstuna	45 394	72 525 000	1 598
Härnäs	45 571	44 228 000	971
Trosa	53 174	14 726 250	277
Nyköping	55 454	48 975 500	883
Linköping	57 929	138 561 500	2 392
Jönköping	62 222	122 521 000	1 969
Mölnådal	62 475	63 119 500	1 010
Gävle	64 191	100 744 000	1 569
Luleå	67 928	70 238 500	1 034
Höör	69 713	14 063 250	202
Sollentuna	69 772	101 111 750	1 449
Kalmar	71 322	96 724 750	1 356

År

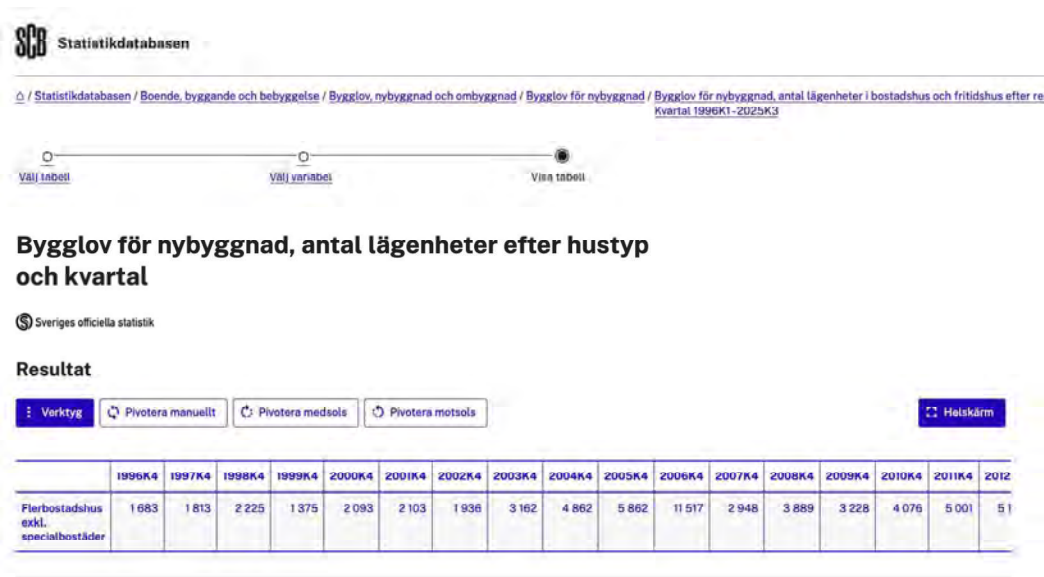
Kommentera diagram Könsuppdelat Egen analys: 0 valda

Kostnader för kommunens verksamhet

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
→ Kostnad kommunens driftverksamhet totalt, kr/inv	73 618	75 390	78 681	84 028	88 660
→ Kostnad affärsverksamhet, kr/inv	3 100	3 165	3 314	3 590	4 069
→ Kostnad egentlig verksamhet, kr/inv	70 669	72 384	75 533	80 619	84 786
Kostnad för olika verksamheter					
Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	1 086	1 227	1 067	1 030	1 035
Kostnad flyktingmottagande, kr/inv	794	539	474	422	399
→ Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	1 795	1 837	2 006	2 130	2 320
→ Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	4 682	4 825	4 974	5 369	5 683
→ Kostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	5 186	5 447	5 884	6 239	6 743
Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	1 066	1 153	1 250	1 287	1 405

Nationellt ledtidsindex – 2. Kustannustehokkuus – Ruotsi

- Rakennuslupamääriä saatavilla Ruotsin tilastokeskuksen SCB:n (tarkka data API:n kautta) ja Kolada-palvelun kautta

Nationellt ledtidsindex – 2. Kustannustehokkuus – Suomi

- Suomessa ei ole suoraan vastaavaa kustannusten erottelua kuin Ruotsissa
- Kuntien, kuntakonsernien ja -yhtiöiden lakisääteinen **tilinpäätöstietojen erottelutarkkuus ei riitä** vastaavaan
- Maanhankinta ym. kulujen “tuloutus” kaavoiksi ja rakennusluviksi vuosien tai kymmenten vuosien prosessi - vertailun mielekkyys kyseenalainen

[illegible]

Nationellt ledtidsindex – 2. Kustannustehokkuus – Suomi

- **Kuntien omat** toimintakertomukset avaavat kustannuksia tarkemmin
- Vaihtelua jäsentelyssä - eivät tarjoa tehokasta tapaa kuntien vertailuun
- Pöytäselitys on: Julkisista lähteistä ei löydy laajasti soveltuvaa kustannustietoa

[illegible]

1. Tuottavuus	55 %
a. Asemakaavaprosessi b. Rakennuslupaprosessi	
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Nationellt ledtidsindex – 3. Palveluaste – Ruotsi

- Vertailuku: Sveriges Kommuner och Regioner -järjestön (SKR) tuottaman Nöjd-Kund-Index
-asiakastyytyväisyysindeksin rakennuslupa-osion pisteluku
- SKR on poliittinen, toimintaohjelma määritetään hallituksessa, kunnille pakollinen järjestö
- Kysely suunnataan vain mittausvuonna kunnan kanssa asioinnin päätökseen saaneille yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille

Tabell 9: NKI, Bygglov 2024

Kommun	Rank	NKI	Kommun	Rank	NKI	Kommun	Rank	NKI
Nybro	1	94	Sollefteå	34	81	Stenungsund	67	77
Trosa	2	94	Borgholm	35	81	Eda	68	76
Boden	3	94	Tidaholm	36	81	Linköping	69	76
Storuman	4	93	Härnösand	37	81	Motala	70	76
Torsby	5	92	Östhammar	38	81	Falkenberg	71	75
Burlöv	6	90	Östersund	39	81	Järfälla	72	75
Vaggeryd	7	89	Haninge	40	81	Ängelholm	73	75
Surahammar	8	89	Norrköping	41	81	Landskrona	74	75
Ljusdal	9	89	Åre	42	81	Borlänge	75	75
Arboga	10	88	Knivsta	43	80	Karlskrona	76	75
Åmål	11	88	Nynäshamn	44	80	Avesta	77	75
Höganäs	12	88	Skurup	45	80	Hörby	78	75
Sandviken	13	87	Vimmerby	46	80	Haparanda	79	75
Timrå	14	87	Finspång	47	80	Täby	80	74
Berg	15	87	Svedala	48	80	Ekshärad	81	74
Åstorp	16	87	Växjö	49	80	Varberg	82	74
Gnesta	17	86	Falun	50	80	Lomma	83	74
Tranås	18	86	Heby	51	79	Fagersta	84	74
Göteborg	19	86	Sundsvall	52	79	Karlstad	85	73
Karlskoga	20	86	Enköping	53	79	Ekerö	86	73
Värgårda	21	85	Skara	54	79	Sala	87	73
Oxelösund	22	85	Vallentuna	55	79	Lidköping	88	73
Vetlanda	23	85	Katrineholm	56	79	Tyresö	89	73
Svenljunga	24	84	Kiruna	57	79	Botkyrka	90	73
Lycksele	25	84	Strängnäs	58	78	Vara	91	73

Nationellt ledtidsindex – 3. Palveluaste – Ruotsi

- Mitataan useita kuntien toimintoja, joista rakennuslupa on yksi
- Toimintojen sisällä mitataan kuutta palvelualueita:
 - Saatavuutta
 - Kohtaamista
 - Osaamista
 - Oikeusturvaa
 - Tehokkuutta,
- Vastaaja antaa arvosanan 1-10
- Koostaminen konsulttityötä

OM TILLGÄNGLIGHET

F9. Hur nöjd var du med...

Ange på en skala 1–10, där 1=inte alls nöjd och 10=mycket nöjd

	Inte alls nöjd					Mycket nöjd					Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...möjligheten att komma i kontakt med rätt person (er)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...möjligheten att använda digitala tjänster för ditt ärende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...användarvänligheten i de digitala tjänsterna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...totalt sett med tillgängligheten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

OM INFORMATION

F10. Hur nöjd var du med...

Ange på en skala 1–10, där 1=inte alls nöjd och 10=mycket nöjd

	Inte alls nöjd					Mycket nöjd					Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...informationen på vår webbplats?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...hur vi informerade om processen och rutinerna för ditt ärende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vår skriftliga information (beslut och övrig info om ditt ärende)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...totalt sett med informationen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

OM BEMÖTANDE

F11. Hur nöjd var du med...

Ange på en skala 1–10, där 1=inte alls nöjd och 10=mycket nöjd

	Inte alls nöjd					Mycket nöjd					Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...vår attityd mot dig?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vårt engagemang i ditt ärende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...totalt sett med bemötandet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

OM KOMPETENS

F12. Hur nöjd var du med...

Ange på en skala 1–10, där 1=inte alls nöjd och 10=mycket nöjd

	Inte alls nöjd					Mycket nöjd					Vet ej
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...vår kunskap om ämnesområdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vår förmåga att förstå dina behov?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vår förmåga att ge råd och vägledning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...totalt sett med kompetensen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

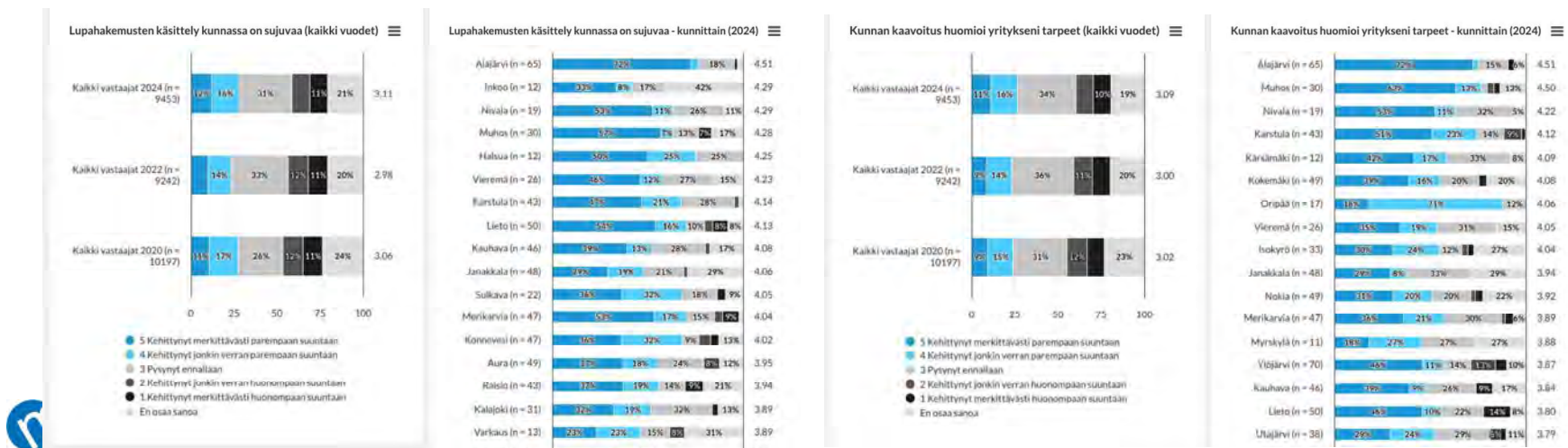
Nationellt ledtidsindex – 3. Palveluaste – Ruotsi

Tarkempia lähteitä

- <https://skr.se/samhalleochnaringsliv/naringslivochforetagsklimat/servicematningeninsikt.7680.html> - Insikt -palvelumittaus ml. Nöjd-Kund-Index, mallilomake, tuloksia kunnittain
- https://extra.skr.se/download/18.598c2f171963d36bce154963/1745327331268/SKR_Insikt_Foretagsklimat_2024.pdf Uusin julkinen tutkimusraportti, taulukossa 9 NKI, Bygglov 2024 Ruotsin kuntien pisteluvut
- <https://insikt.origogroup.com/> - reaaliaikainen tilastointi, ei-avointa, suunnattu kunnille (idea portaalista)

Nationellt ledtidsindex – 3. Palveluaste – Suomi

- Ei suoraan vastaavaa, useita kuntia kattavaa kohdennettua asiakastyytyväisyystutkimusta
- Lähin Kuntabarometri, Suomen Yrittäjät
 - Kaavoitusta, lupaprosessia ja kuntien yleistä päättämistä sivuavia kysymyksiä, ei kohdennettuja
 - Vastausvaihtoehdot sisältävä kehittymisnäkökulman
 - Pisteluvut sinänsä vertailtavissa, mutta kysymykset eivät mittaa täsmällisesti kaavoitus- tai rakennuslupa

1. Tuottavuus	55 %
a. Asemakaavaprosessi	
b. Rakennuslupaprosessi	
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Nationellt ledtidsindex – 4. Tuotantonopeus – Ruotsi

- Vertailuku: **aloitettujen asuntojen lukumäärä** usean asunnon uudisrakennuksissa suhteessa kunnan **asukasmäärään**
- Aloitettujen asuntojen lukumäärän tilastointia SCB:llä

SCB

[In English](#) [Lättläst](#) [Press](#) [Kontakt](#)

[Hitta statistik](#) [Våra tjänster](#) [Dokumentation](#) [Lämna uppgifter](#) [Om SCB](#)

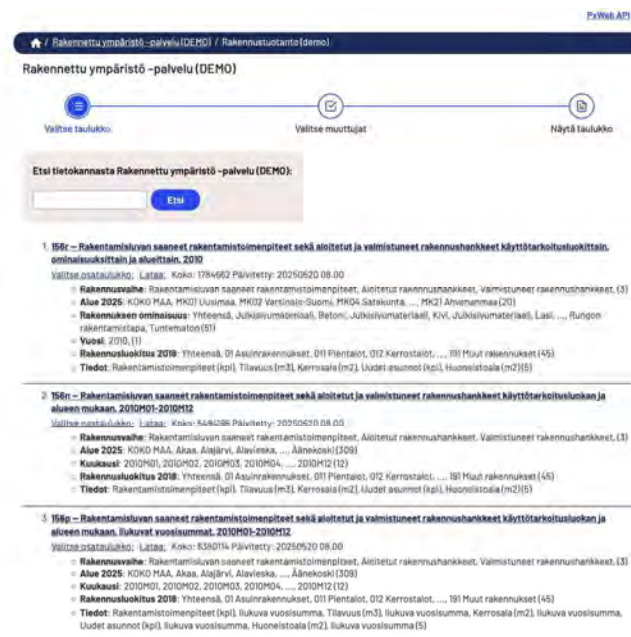
[Hem](#) / [Hitta statistik](#) / [Boende, bebyggelse och mark](#) / [Bygglöv, nybyggnad och ombyggnad](#) / Andel påbörjade lägenheter i flerbostadshus efter upplåtelseform, prelim

Andel påbörjade lägenheter i flerbostadshus efter upplåtelseform, preliminära siffror (Ej uppräknade)

	2024			2025		
	Kvartal 1 - 3			Kvartal 1 - 3		
	Antal lägenheter i flerbostadshus	Andel hyresrätter	Andel bostadsrätter	Antal lägenheter i flerbostadshus	Andel hyresrätter	Andel bostadsrätter
Hela riket	16 434	75%	24%	16 564	72%	28%
Storstadsområdena	9 488	67%	33%	9 720	64%	35%
Stor-Stockholm	6 682	64%	35%	5 290	70%	29%
Stor-Göteborg	1 639	65%	35%	2 670	56%	42%
Stor-Malmö	1 167	82%	18%	1 760	53%	43%
Riket i övrigt	6 948	87%	13%	6 844	83%	17%
Stockholms län	8 652	64%	35%	5 290	70%	28%

Nationellt ledtidsindex – 4. Tuotantonopeus – Suomi

- Tilastokeskuksen laajat aineistot mm. Asukasluvuista, talouksista jne. hyviä
- Riittävä ajantasaisuus epäselvä
- Esim. Rakennettu ympäristö -palvelu

1. Tuottavuus	55 %
a. Asemakaavaprosessi	
b. Rakennuslupaprosessi	
2. Kustannustehokkuus	12,5 %
3. Palveluaste	12,5 %
4. Tuotantonopeus	12,5 %
5. Kasvumoottori	7,5 %

Nationellt ledtidsindex – 5. Kasvumoottori – Ruotsi

- Vertailuku:
kuntabruttokansantuotteen
muutos suhteessa
asuntoasumistiheyden
muutokseen
 - 5 vuoden tarkkailujakso uusimmasta tilastovuodesta taaksepäin
 - Vertailuluku lasketaan laskemalla muutosarvot (%) yhteen ja jakamalla 100:lla
 - Kunnallistabruttokansantuotetta, kunnan asukasmäärää ja asuntojen lukumäärää tilastoidaan SCB:llä

Kommun	BRP-tilväxt	Tilväxt i invånare per bostad	Kvot	Kommun	BRP-tilväxt	Tilväxt i invånare per bostad	Kvot
Solna	12,1%	0,1%	1,12	Luleå	3,4%	-0,6%	1,04
Skellefteå	5,2%	-0,3%	1,06	Vaxjö	3,4%	-0,5%	1,04
Norrälje	4,3%	-1,1%	1,05	Kalmar	3,3%	-0,6%	1,04
Kungälv	5,3%	-0,2%	1,05	Gävle	3,5%	-0,4%	1,04
Varberg	4,8%	-0,5%	1,05	Umeå	3,3%	-0,6%	1,04
Jonköping	5,1%	-0,2%	1,05	Österåker	3,6%	-0,2%	1,04
Malmö	4,9%	-0,3%	1,05	Trosa	4,1%	0,3%	1,04
Ängelholm	4,8%	-0,2%	1,05	Värmdö	2,7%	-0,9%	1,04
Karlstad	4,6%	-0,4%	1,05	Sollentuna	3,6%	0,0%	1,04
Örebro	4,8%	-0,1%	1,05	Göteborg	3,4%	0,1%	1,03
Norrköping	4,6%	-0,3%	1,05	Uddevalla	3,2%	-0,1%	1,03
Höganäs	4,9%	0,2%	1,05	Harryda	2,7%	-0,5%	1,03
Eskilstuna	4,7%	0,0%	1,05	Höör	3,0%	-0,3%	1,03
Nacka	3,8%	-0,6%	1,04	Huddinge	2,7%	-0,3%	1,03
Järfälla	4,2%	0,0%	1,04	Stockholm	2,6%	-0,3%	1,03
Halmstad	3,9%	-0,4%	1,04	Gottland	2,5%	-0,3%	1,03
Linköping	3,7%	-0,5%	1,04	Borås	2,7%	0,2%	1,03
Taby	2,9%	-1,2%	1,04	Västerås	2,2%	-0,2%	1,02
Helsingborg	4,2%	0,1%	1,04	Nynashamn	2,1%	-0,4%	1,02
Södertälje	4,2%	0,0%	1,04	Lund	2,0%	-0,3%	1,02
Uppsala	4,1%	0,0%	1,04	Nyköping	1,4%	-0,3%	1,02
Hässelholm	3,9%	-0,2%	1,04	Upplands Vasby	0,6%	0,0%	1,01
Haninge	4,0%	0,0%	1,04	Mölnådal	-1,2%	-0,1%	0,99
Östersund	3,6%	-0,4%	1,04	Sundbyberg	-3,1%	-0,2%	0,97

Figur 16: BRP-tilväxt & tilväxt i invånare per bostad (2015-2020).

Nationellt ledtidsindex – 5. Kasvumoottori – Suomi

- Suomessa tilastoidaan alueellisia bruttokansantuotteen arvoja
- Vaikka tilasto perustuu kuntajakoon, julkinen tilasto jakautuu
 - Seutukuntiin
 - Maakuntiin
 - Suuralueisiin
- Eivät vastaava tarkkuus kuin Ruotsissa, kuntavertailu ei onnistu
- Muita osaindeksin vaatimia tietoja ovat Tilastokeskuksen laajat aineistot mm. asukaslukuista, talouksista

Bruttokansantuote henkeä kohden alueittain, vuosittain muuttujina Alue, Tiedot ja Vuosi

	Indeksi, koko Suomi=100	
	2018	2023
KOKO MAA	100,0	100,0
MA1 MANNER - SUOMI	100,0	99,9
SA1 Helsinki-Uusimaa	130,8	127,1
SA2 Etelä-Suomi	88,9	86,3
SA3 Länsi-Suomi	88,2	90,7
SA4 Pohjois- ja Itä-Suomi	82,6	84,9
MK01 Uusimaa	130,8	127,1
MK02 Varsinais-Suomi	94,1	93,2
PK04 Satakunta	87,7	94,5
MK05 Kanta-Häme	79,1	84,1
MK06 Pirkanmaa	92,2	93,5
MK07 Päijät-Häme	77,9	76,2
MK08 Kymenlaakso	94,8	87,7
MK09 Etelä-Karjala	93,3	77,1
MK10 Etelä-Savo	76,7	78,6
MK11 Pohjois-Savo	87,2	87,2
MK12 Pohjois-Karjala		
MK13 Keski-Suomi		
MK14 Etelä-Pohjanmaa		
MK15 Pohjanmaa		
MK16 Keski-Pohjanmaa		
MK17 Pohjois-Pohjanmaa	81,9	85,9
MK18 Kainuu	76,2	77,4
MK19 Lappi	90,9	91,8

Alue

Alue perustuu aluetilinpidoissa viimeisimmän tilastovuoden mukaiseen kuntajakoon ja niistä muodostettuihin kokonaisuuksiin, kuten seutukuntiin, maakuntiin ja suuralueisiin. Lisäksi kuntiin kuulumattomia alueita on aluetilinpidoissa ulkoalue.

Aluetilinpidojen alueluokitus vastaa EU:n yhtenäistä alueyksiköiden NUTS-luokitusta.

Rakli Läpimenoaikaindeksi

Muut projektia tukevat tiedot, tutkimukset, kuntien tarpeet ja
näkemykset

Aiemmat läpimenoaikatutkimukset

Kaavoitukseen liittyvää

- *Rinkinen, Kristiina, Asemakaavoituksen keston voi vaikuttaa, Kuntaliitto Tonttituotannon edistäminen hankesarja, 2007*
- *Rinkinen, Kristiina, Kinnunen Jani, Asemakaavoituksen muutokset Suomen kasvuseuduilla, Ympäristöministeriön raportteja 20/2017, 2017*

Havaintoina näistä:

- Tutkimuksissa muodostunut **jaottelu**:
 - Suuret kaupungit
 - Suuret kehyskunnat
 - Pienet kehyskunnat
- Kaavoituksen jakautuminen ei-kerrosalaa ja kerrosalaa sisältäviin vaikuttaa keston
 - Tämä on Ruotsin läpimenoaikaindeksissä rajautunut pois, kun tarkastellaan vain **tietyn** kokoisia asuinrakennuksia
- Käytetty tilastointiin toimitettua aineistoa (Asemakaavojen **seurantalomake**)

Rakli Lämpimenoaikaindeksi

Huomiot ja haasteet

Läpimenoaikaindeksi – Yleisesti käytettävistä tietolähteistä ja vertailuluvuista

- Keskeisintä on että käytettävät aineistot **mittaavat samaa asiaa tasapuolisesti** kaikkien läpimenoaikaindeksiin osallistuvien kannalta
- Läpimenoaikaindeksin käytön jatkuvuuden kannalta **tärkeää hyödyntää ja suosia jo tällä hetkellä kerättävää dataa** vain erikseen kerättävän sijaan
- **Ilman erikseen kerättävää** (lomakkeet, raportit, haastattelut tv.) **ei pärjättäne**
– harkinta tehtävä hyödyn mukaan: saadaanko lisäarvo ja vaarantuuko jatkuvuus
- Tietolähteiden **julkisuudella on läpinäkyvyysarvoa**, mutta ei ole estettä käyttää myös ei-julkista tietoa kunhan se on luotettavaa

Nationellt ledtidsindex – Kuntien koko

Tulosten jaottelu Ruotsissa kunnan koon mukaan

- Suuret
- Keskisuuret
- Pienet

Suomessa voitaisiin jatkaa Rinkisen tutkimuksissa käytettyä jaottelua:

- Suuret kaupungit
- Suuret kehyskunnat
- Pienet kehyskunnat

Kehityssuunta on tärkein selvitettävä – mitä haluamme?

- Mikä on Suomalainen Läpimenoaikaindeksi? Mitä sillä mitataan ja vertaillaan?
 - Olemassa olonsa myötä Ruotsin läpimenoaikaindeksi on hyvä vertailukohta, mutta
 - missä määrin oltava samankaltainen, missä määrin oltava vertailtavissa SWE-FIN
 - Mistä halutaan ottaa mallia: onko esimerkiksi raja 5 asunnon uudisasuntoihin hyvä myös Suomessa?
- “Kaiken kattavia” lähteitä tärkeimpään Tuottavuus-osaindeksiin ei ole – dataa on yhdisteltävä ja on myös kerättävä erikseen
 - halutaanko Läpimenoaikaindeksin olevan jatkuva vuosittainen prosessi?
 - Missä määrin on tällöin valmiuksia ryhtyä keräämään indeksin vaatimia lisätietoja erikseen?
- Osa Ruotsin mallin osaindekseistä, erityisesti palveluasteen asiakastyytyväisyys – on mahdotonta toteuttaa samanlaisena tämän hankkeen puitteissa, mutta halutaanko tällaisten toimintojen kehittäminen käynnistää hankkeen aikana?
- Miten Suomen Läpimenoaikaindeksissä halutaan huomioida/ottaa kantaa kaava- ja rakennuslupavalituksiin? Mistä saadaan vertailukelpoiset tiedot?